

کادر آموزشی آموزشهای حرفه ای در صنایع و مدارس حرفه ای قلب آموزشهای حرفه ای دوگانه

آموزش حرفه ای
“made in Germany”

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Bundesinstitut
für Berufsbildung **BiBB**

- Forschen
- Beraten
- Zukunft gestalten

فهرست مطالب

- ۱- چه کسانی در زمینه آموزشهای حرفه ای دو گانه فعالیت می کنند؟
- ۲- وظایف در یک سیستم آموزش حرفه ای
- ۳- محل آموزش: صنایع- کانون تمرکز : کادر مربیگری
- ۴- محل آموزش: مدارس حرفه ای- کانون تمرکز : مدرسین
- ۵- خلاصه مطالب
- ۶- اطلاعات دیگر

۱- چه کسانی در زمینه آموزش حرفه ای دو گانه فعالیت می کنند؟

نهادهای آموزشی دولتی

بخش بزرگ

کار و صنعت

شرکای اجتماعی یا صنوف، دولت، بنگاه های کسب و کار

مدیریت صنایع یا موسسات،
سرپرست آموزش

کادر آموزشی در
محل کار

دانش آموزان، کارآموزان

نظارت دولت بر
مدارس، مدیریت
مدارس، امور اداری

کادر آموزشی مدارس حرفه ای

- کادر آموزشی در بخشهای آموزشی، مدیریت و هماهنگی فعال می باشند

- بخشهای دوگانه = پرسنل « دوگانه »

- هدف مشترک: ارتقاء مهارت کارآموزان / دانش آموزان

۲- وظایف کادر آموزشی در یک سیستم آموزش حرفه ای

وظیفه: ایجاد
استانداردهای آموزشی

وظیفه: سازماندهی، اجرا و پشتیبانی آموزشهای
حرفه ای

وظیفه: آزمون گیری و
تحويل گواهینامه

نمایندگان:

- کارفرمایان
- کارگران
- دولت
- صنوف

- کادر آموزشی در صنایع

- مدیریت صنایع / سرپرست آموزش
- مشاورین آموزشی
- پرسنل آموزشهای برون سازمانی یا برون اداری
- راهنمایان ورود به حرف
- و غیره

- کادر آموزشی در مدارس حرفه ای

- مدیریت مدارس
- و غیره

نمایندگان:

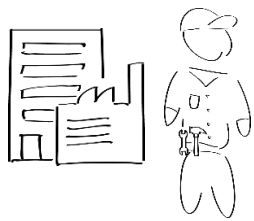
- کارفرمایان
- کارگران
- مدارس حرفه ای
- سازماندهی می شوند توسط:
- صنوف

-
- پرسنل در تمام « نقاط کنترل » آموزش حرفه ای بطور موثر عمل می کنند.
  - پرسنل آموزشی از طریق دولت و بنگاه های اقتصادی حمایت مالی می شوند.
  - نقش کلیدی پرسنل آموزش دهنده

۲- وظایف کادر آموزشی در یک سیستم آموزش حرفه ای

کانون تمرکز: سازماندهی، اجرا و پشتیبانی آموزشهای حرفه ای

محل آموزش: صنایع

کادر مربیگری

تقریباً ۶۵۰۰۰۰ نیروی آموزشی ثبت شده در بخشهای اداری

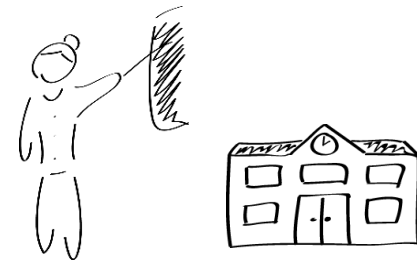
مربوطه بر اساس (BBiG, AEVO)

- بخش اعظم آنها نه بعنوان حرفه اصلی بلکه بعنوان شغل فرعی فعالیت می کنند.

- نسبت مربیان به کارآموزان ۲:۱

- ۶ میلیون نیروی آموزشی متخصص (بدون گواهینامه و یا با گواهینامه اما ثبت نشده در صنوف یا بنگاه های اقتصادی)

محل آموزش: مدارس حرفه ای

مدرسين

تقریباً ۴۲۰۰۰ نیروی آموزشی تمام وقت (آمار سال

۲۰۱۴)

- نیروهای آموزشی برای دروس تئوری تخصصی و آموزش عمومی

- نیروهای آموزشی برای دروس عملی تخصصی

- نسبت نیروهای آموزش دهنده به فراگیران ۱:۳۵

تقسیم وظایف: تفاوت پرسنل آموزشی فعال در صنایع و مدارس حرفه ای

کانون تمرکز برای معرفی: کادر آموزشی دارای مجوز رسمی دولتی در صنایع و مدارس حرفه ای

۲- وظایف کادر آموزشی در یک سیستم آموزش حرفه ای

روز اول	روز دوم	روز سوم	روز چهارم	روز پنجم
---------	---------	---------	-----------	----------

کادر آموزشی دارای گواهینامه رسمی دولتی
وظایف اصلی در زمینه آموزشهای حرفه ای در صنایع:

- برنامه آموزشی صنایع را بر اساس استانداردهای آموزشی تهیه می نمایند.
- انتقال و تفهیم تواناییها و دانش حرفه ای و همچنین شایستگیهای فردی (طریقه رفتاری ، توانایی کار تیمی و غیره)
- ملحق کردن کارآموزان به گروههای کاری در صنایع و یاری رسانی جهت به کارگماری احتمالی آنها
- سازماندهی روند آموزش

نیروهای آموزشی جهت تدریس دروس
تئوری تخصصی و آموزشهای عمومی
وظایف اصلی در زمینه آموزش در مدارس
حرفه ای:

- سازماندهی کلاسهای درس را بر اساس استاندارد آموزشی
- انتقال و تفهیم دروس تئوری تخصصی و پایه دروس عملی تخصصی
- انتقال و تفهیم دانش عمومی
- انتقال و تفهیم شایستگیهای فردی

مدت آموزش حرفه ای دوگانه ۲ تا ۳.۵ سال

در یک سیستم آموزش حرفه ای دوگانه ، وظایف متفاوت و ویژه پرسنل آموزشی در چارچوب یک « برنامه هماهنگ کننده در محل آموزش » تکمیل می گردند.

۳- محل آموزش: صنایع - کانون تمرکز: کادر مربیگری

رسیدن به درجه مربی رسمی (با مدرک دولتی) - یک راه حل احتمالی

1

حرفه ای را
فرامی گیرم

2

در زمینه حرفه خود کار کرده و
دانش فراگرفته خود را با میل به
افراد جوان انتقال میدهم.

3

مهارت خود را در زمینه آموزشهای
پداگوژی ارتقاء داده و مجوز رسمی دولتی جهت
آموزش را با انجام آزمون رسمی دریافت می
نمایم و با مجوز از محل کار(صنایع) در یک
رشته فرعی نیز آموزش می بینم.

4

به دلیل آموزش دادن بعنوان یک
مربی ، به پیشرفت خود ادامه داده و
چشم انداز حرفه ای جدیدی به روی
من گشوده می شود.

وظایف مدیریتی
بطور مثال: سرپرست آموزش

فعالیتهای آموزشی در رابطه
با حرفه اصلی

فعالیتهای آموزشی

امکان آموزشهای تکمیلی و ارتقاء مهارت

ارتقاء مهارت و
آزمون

کار در صنایع

به انضمام وظایف آموزشی غیر رسمی

آموزش حرفه ای
دوگانه
(۲ تا ۳.۵ سال)

- ترکیب آموزشهای تخصصی حرفه ای با آموزشهای ارتقاء مهارت پداگوژی توسط کادر آموزشی
- آموزشهای پداگوژی بطور معمول همراه با آموزشهای حرفه ای کسب می گردد (مدت آموزش : چند هفته)
- تمایلات و علایق در محل کارنسبت به کادر مربیگری حائز اهمیت است

۳- محل آموزش: صنایع - کادر مربیگری

یک نمونه از وظایف اصلی

1 من بعنوان یک مربی رشته مکاترونیک خودرو در یک کارخانه خودروسازی کار می‌کنم و حرفه خود را به افراد جوان آموزش می‌دهم.

2 کارآموز روند انجام گرفتن کارها در کارخانه، همچنین ملحق شدن به تیم کاری و برقراری ارتباط تیمی را از من فرا می‌گیرد.

مربی دارای مدرک رسمی

6 من با رؤسای خود، والدین کارآموزان، بنگاههای کسب و کار و آژانسهای کاریابی در تبادل دانش و افکار می‌باشم.

3 بطور مثال من به کارآموز خود نحوه عملکرد یک خودرو را توضیح داده و به او نحوه تعمیر آن را نیز نشان می‌دهم.

5 من برنامه آموزشی را بر اساس استاندارد خاص آن رشته مستقلاً تنظیم می‌نمایم.

4 برای کارآموزان با تجربه امکان تعمیر خودرو را فراهم نموده و در این کار آنها را حمایت می‌کنم.

- کادر آموزشی در صنایع در وهله اول نیروهای متخصصی میباشند که در امر آموزش فعالیت می‌کنند(اغلب پاره وقت)
- وظایف آموزشی کاملاً بر اساس مطالبات صنایع تعیین می‌گردند.
- وظایف آموزشی قاعدتاً فراتر از فعالیتهای آموزشی مطلق می‌باشند.

۳- محل آموزش: صنایع - کادر مربیگری

چرا برای صنایع حائز اهمیت است؟

1

در کارخانه من آموزش داده می شود، زیرا از این طریق می توان همکاران شایسته و با صلاحیت را شناسایی کرده و از آنها استفاده نمایم. فاکتور اصلی موفقیت

2

برای اینکه کارخانه من مجوز آموزش در سیستم دوگانه را داشته باشد، می بایست رسماً بعنوان یک مجتمع صنعتی آموزشی شناخته شود. یک ویژگی مهم: استفاده از مربیان رسمی (دارای گواهینامه رسمی دولتی)

مدیریت صنایع

5

در کارخانه من آموزشهای حرفه ای به روش سیستم دوگانه اجرا می شود. به همین دلیل همکاران شانس بهتری برای ارتقاء مهارت حرفه ای خود پیدا می کنند.

3

کارشناسان متخصص در کارخانه من بطور غیر رسمی همکاران دیگر را آموزش حین کار می دهند. اما با این حال می بایست برای آموزش، ارتقاء مهارت پیدا کنند.

4

در کارخانه من این امکان وجود دارد که نیروهای متخصص، آموزشهای تکمیلی را طی نموده و پس از برگزاری آزمون توسط صنوف مربوطه، درجه مربی را کسب نمایند.

- بهره گیری از نیروهای آموزشی دارای مدرک رسمی برای صنایع دارای اهمیت است زیرا:
- صنایع تمایل به بهره گیری از **نیروهای متخصص جدید** داشته و کار آنها را تضمین نمایند.
- نیروهای متخصص را با **شایستگیهای بیشتر تقویت نموده** (آموزشهای پداگوژی) و **جذابیت** ایجاد کنند.
- **مجوز آموزشهای حرفه ای در سیستم دوگانه** را دریافت نمایند.

۳- محل آموزش: صنایع - کادر مربیگری

مزایا برای شرکت کنندگان

کارآموزان

- آموزشهای فنی نهادینه شده ای را دریافت نموده و با دنیای کار و صنعت آشنا می شوند.

کارگران متخصص / کادر آموزشی

- شانس بهتری در ارتقاء مهارت در حرفه خود پیدا می کنند.

- امکان آموزشهای تکمیلی برای آنها وجود دارد (آموزش جهت درجه استادکار- آموزشهای تکمیلی تطابقی- آموزشهای تکمیلی ارتقاء مهارت و آموزشهای دانشگاهی)

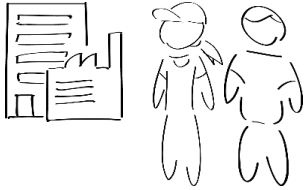
صنایع- کارخانجات

- از نیروهای متخصص سازگار در صنایع بهره برده و شغل آنها را تضمین می کنند.

میتوانند نقش یک نهاد آموزشی در سیستم آموزشهای حرفه ای دوگانه را به خوبی ایفا نمایند.

دولت

- کیفیت آموزش و نقش سیاسی آموزشی صنایع در آموزشهای حرفه ای تقویت می گردد.

۴- محل آموزش: مدارس حرفه ای - کانون تمرکز: مدرسین

رسیدن به درجه مدرس دروس تئوری تخصصی و آموزشهای عمومی - یک راه حل احتمالی

1 ابتدا در یکی از دانشکده ها دوره پداگوژی حرفه ای را طی نموده و سپس دوره تخصصی در یک رشته تخصصی مانند مکانیک خودرو و تاریخ را می گذرانم.

2 پس از تحصیل ، یک دوره آموزش عملی و همراه با آن دوره تئوری پداگوژی مربوطه را در مدارس حرفه ای طی می کنم.

3 پس از قبولی در آزمون مربوطه میتوانم بعنوان مدرس در مدارس حرفه ای مشغول به کار شوم.

1 مدرک دیپلم خود را دریافت می کنم.

مجوز ورود به دانشکده

تحصیل در مقطع لیسانس و فوق لیسانس

به انضمام دوره های عملی در مدارس حرفه ای (حدوداً ۵ سال)

دوره آموزش شغلی بدو خدمت در مدارس حرفه ای (۲-۱ سال)

آموزشهای تکمیلی در مؤسسات ایالتی برای پداگوژی

کار در مدارس حرفه ای

بازآموزی

یک مدرس در مدارس حرفه ای میبایست از دانش فنی و عمومی در یک رشته تخصصی و همچنین تئوری و عملی پداگوژی حرفه برخوردار باشد.

برای تدریس در مدارس حرفه ای نیاز به مدرک فوق لیسانس می باشد.

دولت بطور گسترده ای برای ارتقاء مهارت مدرسین مدارس حرفه ای سرمایه گذاری می کند.

۴- محل آموزش: مدارس حرفه ای - مدرسین

یک نمونه از وظایف اصلی

1 من در مدارس حرفه ای بطور مثال در رشته مکانیک خودرو و تاریخ تدریس می کنم.

2 بطور مثال در رشته مکانیک خودرو، دانش عملی تخصصی مربوطه را به دانش آموز آموزش می دهم. مثلاً ساختار و عملکرد یک موتور خودرو

3 من با مدیریت مدرسه، مربیان صنایع، والدین دانش آموزان، صنوف و آژانسهای کارپایی در تبادل دانش و افکار می باشم.

مدرسین دروس
تئوری تخصصی و
عمومی

3 من مطالب تخصصی عملی پایه را برای دانش آموز فراهم کرده و به او آموزش می دهم که چگونه قطعات را تولید و مونتاژ کرده و چه مواردی را در این زمینه مد نظر داشته باشد.

5 برنامه ریزی آموزش و ارزشیابی آن را بر اساس استانداردهای آموزشی دولتی مستقلاً انجام می دهم.

4 من به دانش آموزان «مهارتهای نرم» را یاد داده و علاوه بر آن برای جوانان مشاوره در زمینه علایق اجتماعی آنها نیز می باشم.

- وظیفه مدرسین در مدارس حرفه ای آموزش دروس تخصصی تئوری، دروس پایه عملی و دروس عمومی می باشد.
- وظایف آموزشی کاملاً بر اساس فعالیتهای آموزشی خالص تعیین می گردند.
- اساس این فعالیتهای آموزشی مجوز آموزشی از طرف دولت می باشد.

۴- محل آموزش: مدارس حرفه ای - مدرسین

چرا برای دولت حائز اهمیت است؟

1 خواسته ما توانمند سازی افراد جوان از نظر حرفه ای بوده و برای تقویت اقتصاد ملی نیاز به نیروهای آموزش دهنده توانمند داریم.

2 جهت تحقق اهداف اقتصادی و اجتماعی، آموزش حرفه ای می بایست زمینه توانمندسازی « به انجام رساندن یک شغل» و همچنین هم آفرینی زندگی شغلی با جامعه در یک مسئولیت پذیری اجتماعی و اقتصادی را فراهم آورد.

4 کادر آموزشی مورد نیاز این مدارس ، در دانشگاه دوره آموزشهای تکمیلی را طی کرده و سپس در مدارس حرفه ای بطور رسمی مشغول بکار می شوند.

3 به همین منظور مدارس حرفه ای همراه با مدرسین ارتقاء یافته را مهیا ساخته ایم. در این مدارس جهت کسب صلاحیتهای عملی حرفه ای ، آموزشهای تئوری تخصصی و عمومی ارائه می گردد.

حضور مدرسین جهت آموزشهای تئوری تخصصی و عمومی از این جهت حائز اهمیت است:
- به افراد جوان آموزشهای پایه تخصصی بصورت مستمر و آموزشهای عمومی را ارائه می دهند.
- اهداف سیاسی آموزشی را در مدارس حرفه ای به مرحله عمل در می آورند.

۴- محل آموزش: مدارس حرفه ای - مدرسین جهت تدریس دروس تئوری تخصصی و عمومی

مزایا برای شرکت کنندگان

دانش آموزان

- کسب صلاحیتهای حرفه ای رسمی دولتی (آموزشهای تئوری تخصصی و عملی تخصصی)

- کسب آموزشهای عمومی و دروس پایه جهت آموزشهای تکمیلی آتی

صنایع

- بهره گیری از کارآموزانی که همزمان دارای دانش تئوری تخصصی و آموزشهای عمومی می باشند.

دولت / صنایع

- تعهدات آموزشی دولتی را با در اختیار داشتن کادر آموزشی ماهر (با مدرک دانشگاهی) محقق می سازد.

۵- خلاصه مطالب

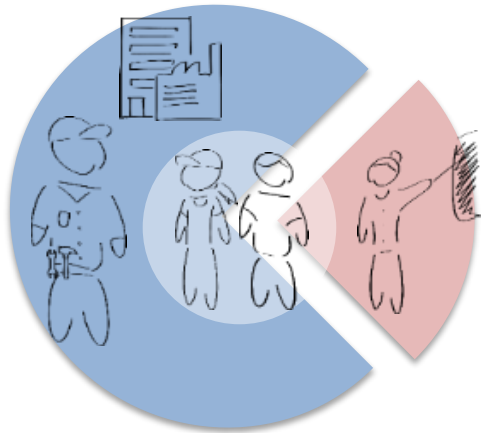
خدمات کادر آموزش حرفه ای در صنایع و مدارس حرفه ای

کادر آموزش حرفه ای

- ارائه آموزشهای تئوری و عملی تخصصی و آموزشهای عمومی و همچنین آموزشهای رفتاری و ارزشی اجتماعی
- عهده دار بودن وظایف گوناگون درون و بیرون از امر آموزش (مانند: برقراری روابط اجتماعی- مراقبت و نگهداری- تطابق- حمایت و یاری- سرپرستی و انگیزش)
- مربیان و مدرسین تکمیل کننده یکدیگر در آموزشهای حرفه ای

- هر دو کادر آموزشی در صنایع و مدارس حرفه ای، وظایف اصلی را در سیستم آموزش دوگانه عملی می سازند.

- خدمات با مطالبات و اهداف هر دو محل آموزشی تطابق دارند

۵- خلاصه مطالب

حرفه ای کردن - مهارت‌های دوگانه

مهارت‌های «دوگانه» برای کادر آموزشی

- تقویت پرسنل آموزشی جهت تحقق بخشی وظایف آموزشی
- یاری رسانی جهت تضمین کیفیت آموزش در صنایع و مدارس حرفه ای
- تقویت ارج نهادن به پرسنل آموزشی از طرف جامعه

مهارت‌ها

- ترکیب تئوری و عمل
- پایدار از نظر قانونی
- مورد حمایت دولت و جامعه اقتصادی
- هدف گذاری بر روی فعالیت‌های آموزشی (مربیان صنایع، مدرسین مدارس حرفه ای)

- مهارت‌ها مبتنی بر مطالبات هر دو محل آموزشی می باشند.

- مهارت‌ها آشکار کننده این مطلب می باشند که در یک سیستم آموزش حرفه ای دوگانه حرفه ای کردن کادر آموزشی نهادینه شده است.

۵- خلاصه مطالب

حمایت از طرف دولت و جامعه اقتصادی

جامعه اقتصادی یا کسب و کار

- نیروهای متخصص را بعنوان پرسنل آموزشی استخدام می نماید.

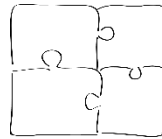
- از ارتقاء مهارت نیروهای متخصص جهت تبدیل به پرسنل آموزشی حمایت می کند.

- پیشرفت پرسنل آموزشی در صنایع را امکان پذیر می سازد.

- بر اهمیت فعالیتهای آموزشی ارزش می گذارند.

- کیفیت کار پرسنل آموزشی را تضمین می کند (بنگاه های کسب و کار)

دولت

- برای نیروهای آموزشی در مدارس حرفه ای سرمایه گذاری می کند.

- شرایط بیرونی خوبی را به نیروهای آموزشی عرضه می دارد.

- امکان تحصیل در دانشگاه را برای نیروهای آموزشی فراهم می آورد.

- مهارتهای پرسنل آموزشی را در چارچوب قانون نظم می بخشد.

- کیفیت آموزش را تضمین می نماید (توسط بازرسی از مدارس و غیره)

- بر اساس قانون تحصیل اجباری ، موقعیت مدارس حرفه ای در جامعه را استحکام می بخشد.

برای پرسنل آموزشی در سیستم آموزش دوگانه ، هم بنگاه های اقتصادی و کسب و کار و هم دولت ، مهارتها ، چارچوبها و منابع خاصی را فراهم نموده اند.

۶- دستاورد - فاکتور موفقیت کادر آموزش حرفه ای

کادر آموزشی

افراد حرفه ای با کار پر چالش

همکاری دولت ، بنگاه های اقتصادی و
جامعه
- حمایت پرسنل آموزشی توسط دولت و
بنگاه های اقتصادی

پژوهش و مشاوره نهادینه شده
• انتقال موارد پژوهشی و داده ها به
پرسنل آموزشی (توسط اصناف و BIBB)

یادگیری مبتنی بر کار
- آموزش همگام با عمل پرسنل آموزشی

استانداردهای تایید شده
- تدوین استاندارد برای قابلیتها و مهارت‌های مربیان

- یک آموزش حرفه ای خوب نیاز به پرسنل آموزشی با قابلیت‌های بالا و چالش پذیر دارد.

- پرسنل آموزشی ، یک عامل موفقیت در آموزش حرفه ای آلمان می باشند.

۶- اطلاعات دیگر

جهت دریافت اطلاعات و ارائه های دیگر (پرزنتیشن) در زمینه آموزش حرفه ای آلمان و همکاری بین المللی در مورد آموزشهای حرفه ای ، می توانید به وب سایت ما به آدرس زیر مراجعه نمایید:

www.govet.international

منابع

- BIBB Datenreport ([link](#))
- KMK ([link](#))
- BMBF Datenportal ([link](#))
- Destatis Statistik zu Berufsbildungspersonal ([link](#))

اطلاعات دیگر در اینترنت

- www.lehrer-werden.de
- www.foraus.de

آدرس ایمیل جهت تماس و سؤالات احتمالی: govet@govet.international

۷- توضیحات

قرمز

نهادهای آموزشی

جوانان

مدیریت مدارس

نیروهای آموزشی در مدارس حرفه ای

آبی

بخش کسب و کار

کارآموز

کارفرما

سرپرستی آموزش

مربیان در صنایع

سیاست (دولت و ایالات)

کمیته آزمون

مدرک پایان دوره / گواهینامه

شرکای اجتماعی

(اتحادیه های کارگری و کارفرما)

German Office for International Cooperation
in Vocational Education and Training

*The one-stop shop for international
Vocational Education and Training
Cooperation*

GOVET – Zentralstelle
für internationale Berufsausbildungskoooperation
Im Bundesinstitut für Berufsausbildung
Robert Schuman-Platz 3
53175 Bonn
www.govet.international
govet@govet.international

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

